

Akademický rok 2021/2022

Diplomová práce – posudek vedoucího

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Erika Bezarova

Název práce: **INVENI IPSE UBIQUE**

Slovní hodnocení:

Erika Bezarova studovala v našem ateliéru magisterský stupeň studia. U přijímacího pohovoru zaujala svým projektem tvorby unikátních autorských dild z latexové hmoty. Tento svůj zájem zpracovala hlavně v prvním řešeném projektu, kdy dilda v rámci ateliérového projektu Zbraně kombinovala se stělnými zbraněmi. Později se od esenciálního tělesného tématu posunula, ale zůstal jí její výtvarný zájem o hmotu, která je tvarovatelná přímým fyzickým kontaktem. Postupně ji začíná fascinovat materiál, který je nejprve poddajný a ochotný podvolovat se tlaku prstů a tvořivých rukou, později působením ohně mění svou přívětivost v tvrdost, ale i křehkost. První experiment s potenciálem keramiky byl votivní objekt věnovaného obětím minových polí, který Erika realizovala v rámci ateliérového tématu Historická pravda. Erika opouští svou realistickou angažovanou polohu, která se objevovala v projektu dild a začíná tvořit objekty, které jsou inspirované volnou asociativní tvorbou s metafyzickými motivy. Zájem o esoterické nauky se u Eriky projevil na konci prvního ročníku, kdy začala navštěvovat svou osobní guru, a okamžitě se propasal do její tvorby. Ukázalo, že Erika je také schopná badatelka, umí pracovat se zdroji, s literaturou a vyhledávat si vlastní zdroje informací. Vedle osobního rozvoje se začala zabývat také historií esoterického hnutí v Česku a zorientovala se v existenci českých esoterických společenství a společností, které mnohdy již jsou spíše reliktem velkého boomu z devadesátých let. Svou teoretickou přípravu shrnula do velmi přehledné, poučné a poutavé prezentace o okultních systémech a společenstvích pro studující ateliéru.

Vlastní Eričina praktická umělecká práce je také experimentem s odevzdáním se, s opuštěním autorského subjektu a otevřeností k inspiraci a setkání. Vytváří soubor objektů, které vznikaly celý rok a jejich vznik je v prvním stupni motivován autorčiným osobním setkáním se situací, kterou si ona sama interpretuje jako esoterickou. Takové uzly, které zažije na vlastní kůži a na vlastní duši pak zasazuje do kontextu esoterického systému, který ji pak vede při vytváření objektů z keramiky. Opírá se o interpretační systém tarotu, který jí připadá natolik univerzální, že je schopen její osobní prožitky vyjádřit. Objekty, které vznikají, jsou tak také komunikací s vizuální interpretací tarotových karet. Vizualita tarotu je velká výzva především proto, že zde existuje silný nadužívaný předobraz v podobě designu karet Aleistera Crowleho navržených Friedou Harris. Erice se určité osvobození od tarotovského klíše podařilo, její objekty jsou více o bezprostřední komunikaci autorky s materiálem než ilustrací tarotových ikon. Objekty jsou pro mě velmi

zajímavé i ze sochařského hlediska, mnohdy jdou na hranu samotného technologického použití keramické hlíny a vědomě pracují s křehkostí a možnostmi destrukce. Tato napětí ještě narůstá ve spojitosti s celkovým konceptem Eričina projektu, kdy určuje ony jemné předměty ke kontaktní hře. Pro každý objekt vypracovává návod k použití, jak se daný objekt „hraje“. Zde opět dochází k symbióze mezi klasickými esoterickými obsahy, které se týkají především práce s živly, a Eričinou volnou kreativitou. Erika pozve své vybrané přátele a spolu s nimi hru odehraje ještě před obhajobou práce. Objekty, které vytváří pečlivým, soustředěným a technologicky zdoluhavým procesem nejsou kompletní v momentě svého dokončení. nejsou určeny pro výstavu na polici či soklu. Jejich smyslem je vstoupit do kontaktu s člověkem, uvolnit energii a obsahy, které do nich byly v Eričině konceptu vloženy. Posloužit, i kdyby je to mělo stát destrukci. Ačkoliv se Erika ve svém projektu zabývá nadčasovou esoterikou, vlastní podstatou jejího díla a myšlení je analýza a kritika současného života a nabídka jeho esoterického interpretace jako jedné z možných cest k rehabilitaci. Svou akci nenazývá rituálem, ale hrou, čímž jednak nahrává náruživým hráčům, kterých je v současnosti plno, ukazuje hru jako meditační a poznávací nástroj a zároveň odkazuje k právu každého nalézt si vlastní pravidla. Jistý anticivilizační prvek popisuje i sama v úvodu svého textu, prací s materiálem hlíny a sledování jeho proměn pod působením živlů získáme podle ní možná větší množství informací než při srolování přes obrazovku.

Z projektu jsem zatím měla možnost vidět soubor výsledných keramických objektů. Jsem zvědavá na celkové řešení instalace. Jaké budou stopy po proběhlé hře? Jaký zážitek bude mít pozorovatel těchto fragmentů? Jaká je vůbec role komise jako „druhotných pozorovatelů? Co se bude s hrou a objekty dít dále?

Eričinu praktickou práci doprovází rozsáhlý teoretický text, který ukazuje, že se dobře orientuje ve své problematice. Ukazuje na příkladech zahraničních výstav, že zájem o esoterický a intuitivní způsob tvorby je na pořadu dne, stejně tak jako manuální práce s keramikou. V textu jsou popsány jednotlivé objekty a také jejich herní použití, ale chybí mi bližší popis objektů z hlediska tvarosloví. Ráda bych si přečetla více o tom, co vedlo autorku ke konkrétním objektovým řešením. Druhá výtku k textu se týká absence citací.

Erika Bezarova je tvůrkyně, která je schopna spojovat badatelskou erudici s vášní pro materiál a tvorbou esteticky působivých objektů. Diplomovou práci vnímám jako velkou poctu obrovskému světu esoteriky, který Erika objevila a prožívá. Doufám, že bude ve svém bádání pokračovat a ono se stane základem pro její pevnou autorskou pozici.

Otázky k rozpravě:

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

Navrhuji hodnocení za B.

Posudek vypracoval(a):

doc. Mgr.A. Lenka Klodová, Ph.D.

Datum: 8. 8. 2022